

ZPRÁVA Z VYHODNOCENÍ REALIZACE
PROJEKTU DOUČOVÁNÍ Z NÁRODNÍHO
PLÁNU OBNOVY ZA OBDOBÍ 2022-2023

ZPRÁVA Z VYHODNOCENÍ NÁRODNÍHO PLÁNU OBNOVY K PROJEKTU DOUČOVÁNÍ ZA OBDOBÍ 2022–2023

Úvod

Z prostředků Národního plánu obnovy (NPO) bylo od ledna 2022 do srpna 2023 realizováno doučování, které navázalo na doučování z podzimu 2021, uskutečněné z Národního plánu doučování.

Investice, v celkové hodnotě 829 235 179 Kč, přímo reagovala jak na nedostatečnou podporu žáků se slabším socioekonomickým zázemím, tak na potřebu podpory vzdělávání žáků ohrožených školním neúspěchem v důsledku uzavírání škol v době pandemie covid-19. Poskytnutí cílené podpory prostřednictvím doučování bylo plánováno pro nejméně 500 000¹ zápisů k doučování (dále jen zápisů).

Cílem doučování bylo dočasně:

- 1. pomoci žákům ohroženým školním neúspěchem,**
- 2. prohloubit znalosti předepsané učebními osnovami ze stěžejních předmětů zejména matematiky, českého jazyka a cizího jazyka,**
- 3. obnovit učební návyky.**

MŠMT uskutečnilo program Doučování v základních školách, středních školách a konzervatořích celkem ve třech vlnách a to v:

- I. jarní vlně od ledna do srpna 2022,
- II. podzimní vlně od září do prosince 2022,
- III. jarní vlně od ledna do srpna roku 2023.

V návaznosti na tyto etapy provedlo MŠMT celkem tři plošná šetření. Jednalo se o šetření:

- v říjnu 2022,
- v únoru 2023,
- v listopadu 2023,

a navázalo plošným souhrnným šetřením v červnu 2024.

Šetření se konala prostřednictvím mimořádného sběru dat mezi:

- řediteli veřejných škol, kterým byly peníze přiděleny tzv. AD-HOC normativem skrze příslušné kraje,
- řediteli soukromých a církevních škol, kteří o dotace žádali na základě vypsání výzev.

Dotace byly rovněž poskytnuty ve dvou vlnách nestátním a neziskovým organizacím, které je mohly čerpat po celý kalendářní rok 2022 a 2023. Sběr dat v tomto případě probíhal pomocí závěrečných zpráv.

Manažerské shrnutí

Národní plán obnovy – Doučování byl realizován na více než 92 % z celkového počtu 4 951 škol, které byly podpořeny buď AD-HOC normativem v případě veřejných škol (4 687 škol) nebo, které byly vybrány na základě výzev vyhlášených v rámci NPO v případě škol soukromých, církevních (211 škol). Díky dotační výzvě se na doučování podílelo i 67 nestátních a neziskových organizací (NNO) v roce 2022 a 59 NNO v roce 2023.

¹ Tento počet byl stanoven na základě vyhodnocení analýz České školní inspekce.

Naplnění cílů:

1. Doučování primárně cílilo na poskytnutí pomoci žákům ohrožených školním neúspěchem. Během první etapy, která probíhala v první polovině roku 2022, bylo evidováno celkem 305 859 zápisů k doučování (dále jen zápisů) ve veřejných školách a 6 396 zápisů v soukromých, církevních škol. Během druhé etapy realizované od září do prosince roku 2022 se jednalo o 257 853 zápisů ve veřejných školách a 4 770 zápisů v soukromých a církevních školách a v poslední etapě, v I. polovině roku 2023, to bylo 303 744 zápisů ve veřejných školách a 7 028 žáků v soukromých a církevních školách. Nestátním a neziskovým organizacím se podařilo podpořit navíc 3 702 zápisů v roce 2022 a 4 209 zápisů v roce 2023. **Celkem se tedy jednalo o 893 561 zápisů k doučování viz tabulka č.1.**

Podpořené školy v různých časových obdobích	Zápisů celkem
Veřejné leden–srpen 2022	305 859
Veřejné září–prosinec 2022	257 853
Veřejné leden–srpen 2023	303 744
Soukromé, církevní leden–srpen 2022	6 396
Soukromé, církevní září–prosinec 2022	4 770
Soukromé, církevní leden–srpen 2023	7 028
Nestátní a neziskové organizace 2022	3 702
Nestátní a neziskové organizace 2023	4 209
Celkem	893 561

Tabulka č. 1: Počty zápisů za jednotlivá období

2. Druhým, nemalým cílem byla snaha o doplnění a prohloubení znalostí v klíčových vzdělávacích předmětech, a to v matematice, českém jazyce a cizích jazycích, zejména u žáků sociálně znevýhodněných, bez dostatečné podpory v rodině nebo např. z rodin, kde se primárně nemluví českým jazykem. K tomuto způsobu doučování bylo zapsáno celkem **559 848 zápisů** z celkového počtu.
3. Třetím cílem byla snaha o obnovení studijních návyků a o překlenutí vznikající sociální propasti, která vznikla během nepřítomnosti žáků ve škole, obzvláště v době plošného uzavírání škol. U těchto žáků se explicitně nevyžadovalo doučování z matematiky, českého jazyka nebo cizího jazyka, ale naopak byl školám ponechán prostor pro výběr jakéhokoliv předmětu, kde doučování mohlo vést k naplnění tohoto cíle. Takto se povedlo **podpořit 262 137 zápisů** z celkového počtu.
4. Vzhledem k celoplošné podpoře nebyla však opomenuta možnost doučovat žáky z přechodových ročníků, obzvláště potom ty, připravující se na přijímací zkoušky. Takto bylo doučování využito **pro 71 576 zápisů** z celkového počtu. Ukázalo se, že doučování mohlo mít až 10 % vliv na počty přihlášených žáků k jednotné přijímací zkoušce v roce 2022, což poukazuje na možné zvýšení vzdělávacích aspirací.

Na středních a základních školách bylo odučeno **2 968 471 vyučovacích hodin**, a to převážně přibližně 40 000 interními vyučujícími z konkrétních škol.

Až 30 % ředitelek a ředitelů uvedlo, že sehnat tyto vyučující bylo neskutčné. Stejně procento ředitelek a ředitelů uvedlo, že bylo obtížné získat i samotné žáky na doučování.

Stejně tak jako během Národního plánu doučování, i zde probíhalo doučování intenzivněji ve školách s vyšším podílem žáků s potřebou podpory, které spadají mezi školy tzv. znevýhodněné.

Dopad na doučování hodnotí ředitelky a ředitelé škol velmi pozitivně. Domnívají se, že díky doučování se u průměrně 46 % žáků podařilo zlepšit výsledky, v průměru u 44 % žáků se podařilo alespoň udržovat stejné výsledky u těch, u kterých by se bez doučování zhoršovaly. Pouze u průměrně 6 % žáků nemělo podle ředitelky a ředitelů doučování žádný významný dopad.

Obecně dopady covid-19

Vzdělávání žáků bylo ovlivněno pandemií covid-19 od března 2020, kdy bylo poprvé rozhodnuto o zákazu osobní přítomnosti dětí ve školách a o distanční výuce. Následovala dobrovolná účast žáků a letní prázdniny. Ve školním roce 2020/21 byla prezenční výuka plošně omezena dvakrát, a sice v listopadu 2020 a mezi lednem a dubnem 2021. Mezi dubnem a květnem byla zavedena rotační výuka. Do běžného provozu škol dále zasahují izolace pozitivních žáků a navazující karantény tříd. Celkem byly k říjnu 2021 školy pro prezenční výuku uzavřeny nebo částečně uzavřeny 46 týdnů.

Omezení výuky v prezenční formě mělo negativní vliv na průběh a výsledky vzdělávání žáků, což potvrdila řada studií,² které sledovaly dopady školních výpadků a absencí. Meziroční srovnání výsledků žáků 5. tříd ZŠ ukázalo, že žáci mezi jary 2020 a 2021 přišli v **průměru o tři měsíce vzdělávání** (např. PAQ 2021, průběžné zprávy ČŠI nebo VUPSV 2022). Především došlo k zaostávání ve školách, které měly slabé výsledky ještě před pandemií covid-19 a jejich žáci měli nižší socioekonomický status. Pro dané žáky hrozilo riziko, že pokud by se nepodařilo zaostávání ve výuce srovnat, promítnulo by se snížení úrovně vzdělání do jejich budoucích životních příležitostí a výtěžků a potažmo růstu české ekonomiky a její konkurenceschopnosti jako celku (PAQ 2021).

Zde je nutné ukázat data ze studie PAQ (2021), která sledovala výsledky ve vzdělávání u žáků 5. tříd na 88 školách. Ukázalo se, že gramotnosti těchto žáků v květnu 2021 byly stejné či mírně horší než u žáků 5. tříd v únoru 2020. **Modelování na předcházejících čtyřech letech v souladu s většinou zahraniční literatury ukázalo významný vliv každého měsíce výuky. Žáci tak dle dané studie během pandemického roku efektivně ztratili zhruba 3 měsíce výuky. Odhady ukazují, že se gramotnosti žáků v průměru snížily o 16 percentilových bodů.**³ Daná studie ukazuje, že **výsledky se celkově zhoršily v 60 % škol v češtině a v 69 % škol v matematice. Ve zbývajících školách byly výsledky srovnatelné s rokem 2020.**

Výraznější byl propad škol s nižším socioekonomickým statusem. Souvislosti dopadů se socioekonomickým zázemím žáků ukazují i další studie od České školní inspekce (ČŠI). Nelze se však omezovat pouze na rodiny s příjmy pod hranici životního minima, je nutné vnímat širší rozsah u podpory školního úspěchu dětí, který je dán i vzděláním samotných rodičů, rodičovskými kompetencemi a schopností učit se s dětmi doma nebo

² Viz např. OECD. (2021). *The State of Global Education: 18 Months into the Pandemic*. Dostupné zde: https://www.oecd-ilibrary.org/education/the-state-of-global-education_1a23bb23-en

Pavlas, T., Zatloukal, T., Andrys, O. & Neumajer, O. (2021). *Distanční vzdělávání v základních a středních školách – Přístupy, posuny a zkušenosti škol rok od nástupu pandemie nemoci covid-19*. Česká školní inspekce, Praha. Dostupné zde:

https://csicr.cz/Csicr/media/Prilohy/2021_p%C5%99%C3%ADlohy/Dokumenty/TZ_Distancni-vzdelavani-v-ZS-a-SS_brezen-2021.pdf

Švaříček, R., Straková, J., Brom, C., Greger, D., Hannemann, T. & Lukavský, J. (2020). *Spolupráce rodiny a školy v době uzavřených základních škol*. Studia paedagogica. Roč.25, č.3. Dostupné zde: <https://journals.phil.muni.cz/studia-paedagogica/article/view/19182>

Prokop, D., Duarte, J. & Gargulák, K. (2021). *Zkušenosti českých učitelů s distanční výukou*. PAQ Research. Dostupné zde: <https://www.paqresearch.cz/post/ucitele-zkusenosti-pandemie/>

Prokop, D., & Marková, L. (2021). *Distanční vzdělávání očima rodičů: Vývoj, bariéry, motivace a wellbeing dětí*. PAQ Research. Dostupné zde: <https://www.paqresearch.cz/post/distancni-vzdelavani-v-roce-2020-pohledem-rodicu/>

Prokop, D., Hrubá, L. & Kunc, M. (2020). *Život během pandemie – ekonomické dopady a distanční vzdělávání*. PAQ Research. Dostupné zde: <https://www.paqresearch.cz/post/zivot-behem-pandemie-ekonomicke-dopady-a-distancni-vzdelavani/>

Hamberger, T. (2021). *Vliv pandemie covid-19 na vzdělávací výsledky žáků*. Institut pro politiku a společnost. Dostupné zde: <https://www.politikaspolecnost.cz/wp-content/uploads/2021/08/Vliv-pandemie-covid-19-na-vzd%C4%9B%C3%A1vac%C3%AD-v%C3%BDsledky-%C5%BE%C3%A1k%C5%AF-IPPS.pdf>

³ Korbelt, V., Prokop, D. & Münich, J. (2021). *Dopady pandemie covid-19 na žáky*. PAQ Research, Praha. Dostupné zde: <https://www.paqresearch.cz/post/pandemie-dopad-zaci/>

ochotou investovat do vzdělání dětí v podobě kroužků a doučování.⁴ „Slabší žáci se vzdělanějšími rodiči mohli profitovat z domácího prostředí a účasti rodičů na vzdělávání, zároveň školy s vyšším statusem mohly lépe zvládat přechod na distanční výuku. Nejhuře z pandemického roku vyšly školy s nízkým statusem a výsledky, u nichž hrozí riziko výrazného zaostávání do budoucna. U výsledkově nadprůměrných škol status školy nehrál roli.“ (str. 5, PAQ 2021)⁵

Zajímavé jsou i zjištění ze zpráv ČŠI (2021) o počtu žáků, kteří se propadají ve výsledcích studia. Na základě zjištění mezi řediteli a učiteli ve školním roce 2021/2022 se ukázalo, že ředitelé a učitelé **odhadovali minimálně 14,5 tisíc zaostávajících žáků na prvním stupni základních škol, 22 tisíc žáků na druhém stupni základních škol a 18 tisíc žáků navštěvujících střední školy.**⁶

Nelze zde ani pominout ekonomický dopad v dlouhodobém kontextu, neboť víme že výpadky ze vzdělávání vytváří dlouhodobé celoživotní a celospolečenské negativní dopady. Riziko zvýšení těchto negativních jevů z důvodu covid-19 ukazovala např. studie think tanku IDEA při CERGE-EI (2021).⁷ Tato studie definovala ekonomické ztráty způsobené zavíráním škol na desítky miliard týdně. Autoři studie na základě kvantifikovaných odhadů dopadů na vzdělanost vyčíslili dopad jednoho týdne distanční výuky na ztrátu 33 mld. Kč týdně.

V kontextu výše uvedeného je nutné reflektovat, že dle Výroční zprávy ČŠI 2019/2020⁸ pouze 65,2 % škol mělo prokazatelně promyšlený vlastní systém podpory reflektující složení žáků školy a jejich potřeby (o 7,4 procentního bodu méně než ve školním roce 2018/2019), což je klíčové pro resistenci škol proti událostem jako pandemie covid-19 s důsledkem distanční výuky. V návaznosti na pandemii pak „alespoň jedno opatření ke snížení školní neúspěšnosti pro žáky s rizikem školního neúspěchu a neprospívající přijali v 99 % navštívených škol. Ne vždy se však opatření daří efektivně uplatnit. Nedostatečná individualizace práce v hodinách včetně individuálního formativního hodnocení jsou slabou stránkou, která dlouhodobě vyžaduje zlepšení.“ (Výroční zpráva ČŠI 2019/2020). **Program Doučování tak reagoval na situaci výše a svým zaměřením přispíval právě k pokrytí opatření pro zlepšení školního úspěchu u znevýhodněných žáků.**

Zaměření na zprávy ČŠI o matematické a čtenářské gramotnost

Pokud se podíváme na výsledky vzdělání žáků v letech. Dle zprávy ČŠI **Vyhodnocení výsledků vzdělávání žáků 5. a 9. ročníků základních škol a víceletých gymnázií**⁹ lze říci, že prostřednictvím porovnání výsledků žáků v testech z roku 2017 a 2022 se **ukazuje srovnatelná úspěšnost a nejsou spatřovány výraznější negativní**

⁴ Viz např. Novosák, J., Suchomel, P., Dvořák, J., Zatloukal, T. & Pražáková, D. (2021). *Vyhodnocení výsledků vzdělávání žáků 5. a 9. ročníků základních škol a víceletých gymnázií*. Česká školní inspekce, Praha. Dostupné zde: [TZ_Vyhodnoceni-vysledku-vzdelavani-zaku-5-a-9-rocniku-ZS-a-VG.pdf \(csicr.cz\)](https://www.csicr.cz/TZ_Vyhodnoceni-vysledku-vzdelavani-zaku-5-a-9-rocniku-ZS-a-VG.pdf), kde se kategorie SES faktorů uvádí tzv. „velká trojice“: rodinný příjem, vlastnictví (např. příjem rodiny/domácnosti, oprávněnost žáka ke stravování zdarma, vybavení rodiny/domácnosti pro vzdělávání, materiální vybavení rodiny/domácnosti, subjektivní vnímání potřeb); dosažené vzdělání rodičů; zaměstnání rodičů vzhledem k jeho povaze a typu vykonávané práce. Zohlednit je však možné také další ukazatele SES, jako je např. působení rodičů ve smyslu kulturně-sociálního kapitálu (např. postoje rodičů ke vzdělání, podpora žáka ze strany rodičů) či subjektivní SES stanovený na základě percepce vlastního postavení ve společnosti.

⁵ Korbel, V., Prokop, D. & Münich, J. (2021). *Dopady pandemie covid-19 na žáky*. PAQ Research, Praha. Dostupné zde: <https://www.pagresearch.cz/post/pandemie-dopad-zaci/>

⁶ Pavlas, T., Zatloukal, T. & Andrys, O. (2021). *Návrat žáků k prezenčnímu vzdělávání na základních a středních školách*. Česká školní inspekce, Praha. Dostupné zde: [TZ-Navrat-zaku-k-prezencnimu-vzdelavani-v-ZS-a-SS-24-8-FINAL.pdf \(csicr.cz\)](https://www.csicr.cz/TZ-Navrat-zaku-k-prezencnimu-vzdelavani-v-ZS-a-SS-24-8-FINAL.pdf)

⁷ Jann, O., Münich, D. & Zapletalová, L. (2021). *Vyluka prezenční výuky během pandemie covid-19: odhad neviditelných ekonomických ztrát*. IDEA CERGE-EI, Praha. Dostupné zde: [Vzdělávání a školství \(cege-ei.cz\)](https://www.idea.cz/Vzdelavani-a-skolstvi/cege-ei-cz)

⁸ Česká školní inspekce. (2021). *Kvalita a efektivita vzdělávání a vzdělávací soustavy ve školním roce 2019/2020 – Výroční zpráva České školní inspekce 2019/2020*. Dostupné zde: https://www.csicr.cz/CSICR/media/Prilohy/2021_p%c5%99%c3%adlohy/Dokumenty/VZ_CSI_2021_e-verze_22_11.pdf

⁹ Novosák, J., Suchomel, P., Dvořák, J., Zatloukal, T. & Pražáková, D. (2021). *Vyhodnocení výsledků vzdělávání žáků 5. a 9. ročníků základních škol a víceletých gymnázií*. Česká školní inspekce, Praha. Dostupné zde: [TZ_Vyhodnoceni-vysledku-vzdelavani-zaku-5-a-9-rocniku-ZS-a-VG.pdf \(csicr.cz\)](https://www.csicr.cz/TZ_Vyhodnoceni-vysledku-vzdelavani-zaku-5-a-9-rocniku-ZS-a-VG.pdf)

dopady pandemie covid-19.¹⁰ Vzhledem k očekávaným vzdělávacím ztrátám (viz studie citované výše) je srovnatelná úroveň výsledků vzdělávání obrovským úspěchem škol a školské politiky.

Lze shrnout, že „průměrná úspěšnost žáků 5. ročníku v testu českého jazyka byla 68 %, v testu matematiky 51 % a v testu dovedností usnadňujících učení 51 %. Průměrná úspěšnost žáků 9. ročníku v testu českého jazyka byla 65 %, v testu matematiky pak 53 %. Opakovaně se tak ukazují vyšší problémy žáků 5. i 9. ročníku se zvládnutím učiva matematiky na 1. i 2. stupni základní školy.“ str. 10, ČŠI 2022). Dále daná zpráva uvádí, že „**podíváme-li se na srovnání výsledků žáků 9. ročníku v testech českého jazyka a matematiky, výsledky zůstaly téměř beze změny.** U žáků 5. ročníku došlo ke zhoršení v testu českého jazyka, který byl v roce 2022 o něco horší, ale v testu matematiky byli žáci o něco lepší. Na zlepšování výsledků českých žáků 1. stupně základní školy v matematice ukazují také zjištění z mezinárodních šetření TIMSS v letech 2011, 2015 a 2019.

Je nutné však přiznat, že v hodnocení žáků prostřednictvím testů jsou hůře hodnotitelné dovednosti, které bylo obtížnější rozvíjet prostřednictvím distanční výuky (nekognitivní výsledky).“ (str. 10, ČŠI 2022)

Předmět	ČJ 5. ročník	ČJ 9. ročník	Matem. 5 ročník	Matem. 9 ročník
Rozdíl v úspěšnosti žáků	-1,6	-0,4	+3,6	+0,1

Tabulka č. 2, Rozdíl v úspěšnosti žáků v testování v roce 2022 a v roce 2017 v p. b. (předmět a ročník) Zdroj¹¹

Jak bylo uvedeno výše, v odborné literatuře i studiích zaměřených na oblast vzdělávání je poukazováno na deficit žáků pocházející ze sociálně znevýhodněného rodinného prostředí, kde je menší podpora žáků v učení na dálku. **PIRLS 2021 potvrdil, že Česká republika patří k zemím s nadprůměrnými rozdíly ve výsledcích žáků v závislosti na jejich socioekonomickém zázemí.** Zastoupení žáků v jednotlivých kategoriích socioekonomického statusu, stejně jako průměrné výsledky v testu PIRLS, se významně liší v jednotlivých krajích ČR.¹²

Je zajímavé, že většina **empirických studií, které se zabývaly tématem vzdělávacího deficitu způsobeného uzavřením škol v období pandemie covidu-19, primárně ukázala na horší vzdělávací výsledky žáků v době blízké prvnímu uzavření škol, a to také v prostředí českých škol.**

Z daného lze usuzovat, že program Doučování z Národního plánu obnovy, který probíhal na 92 % školách a rozbíhal se na začátku roku 2022 dokázal posílit právě segment potřeb žáků, kteří potřebovali z důvodu nedostatečné rodinné podpory zvýšenou pozornost. Program Doučování tak podporu zacíлил na správné místo a pomohl překonat znevýhodnění některých žáků, kteří se obtížně vyrovnávali s propadem během distančního vzdělávání.

Dané lze podpořit zjištěním výše uvedené zprávy ČŠI (2022), která uvádí, že v **delším časovém období od první vlny pandemie covidu-19 však zjištění empirických studií již nejsou takto jednoznačná, když některé z nich poukazují nejen na snižování, ale také na úplné vymizení vzdělávacího deficitu, přičemž svou roli hraje také dlouhodobější trend vývoje vzdělávacích výsledků žáků** (str. 27, ČŠI 2022).

Specificky je uvedeno, že „pro žáky 5. ročníku lze pozorovat rozdílná zjištění v případě testu českého jazyka s o něco horším výsledkem žáků v roce 2022 na jedné straně a v případě testu matematiky s o něco lepším výsledkem žáků v roce 2017 na straně druhé. ... v případě žáků nižšího stupně základní školy poukazují také jiné empirické studie na silnější nepříznivé dopady období pandemie covidu-19 na výuku rodného jazyka ve srovnání

¹⁰ Novosák, J., Suchomel, P., Dvořák, J., Zatloukal, T. & Pražáková, D. (2021). *Vyhodnocení výsledků vzdělávání žáků 5. a 9. ročníků základních škol a víceletých gymnázií*. Česká školní inspekce, Praha. Dostupné zde: [TZ_Vyhodnoceni-vysledku-vzdelavani-zaku-5-a-9-rocniku-ZS-a-VG.pdf \(csicr.cz\)](https://www.csicr.cz/TZ-Vyhodnoceni-vysledku-vzdelavani-zaku-5-a-9-rocniku-ZS-a-VG.pdf)

¹¹ Strana 28: Novosák, J., Suchomel, P., Dvořák, J., Zatloukal, T. & Pražáková, D. (2021). *Vyhodnocení výsledků vzdělávání žáků 5. a 9. ročníků základních škol a víceletých gymnázií*. Česká školní inspekce, Praha. Dostupné zde: [TZ_Vyhodnoceni-vysledku-vzdelavani-zaku-5-a-9-rocniku-ZS-a-VG.pdf \(csicr.cz\)](https://www.csicr.cz/TZ-Vyhodnoceni-vysledku-vzdelavani-zaku-5-a-9-rocniku-ZS-a-VG.pdf)

¹² Boudová, S., Tomášek, V. & Halbová, B. (2022). *Národní zpráva PISA 2022: Matematická, čtenářská a přírodovědná gramotnost*. Česká školní inspekce, Praha. Dostupné zde: [Česká školní inspekce - Národní zpráva PISA 2022 \(csicr.cz\)](https://www.csicr.cz/Ceska-skolni-inspekce-Narodni-zprava-PISA-2022)

s výukou matematiky.“ (str. 28, ČŠI 2022) Dále zpráva uvádí, že sledujeme „střednědobý trend zlepšujících se výsledků českých žáků 4. ročníku základní školy v matematice tak, jak byl zaznamenán v mezinárodním šetření TIMSS.“ (str. 28, ČŠI 2022). Důležité pro nás je zjištění, že „žáci 9. ročníku řešili v roce 2022 test českého jazyka i matematiky na úrovni srovnatelné s výsledky žáků v roce 2017.“ (str. 28, ČŠI 2022). Což poukazuje na závěry uvedené výše, že v dlouhodobém horizontu nedošlo k výrazným negativním dopadům pandemie covid-19, jak na ně upozorňovali některé studie v roce 2021 (např. PAQ 2021). Lze tak potvrdit, že program Doučování z NPO, který podpořil žáky v období 2022 – 2023 a zaměřoval se na podpořených školách zejména na výuku matematiky a češtiny pomohl zmírnit negativní dopady covid-19 u většiny žáků a pomohl tak překonat dopady distanční výuky u znevýhodněných žáků, kteří byli identifikováni danými školami jako ohrožené skupiny ve vztahu ke svému sociálně-ekonomickému znevýhodnění a dále kteří byli ohroženi školním propadem kvůli výpadku podpory, která se jim jinak dostává při prezenční výuce.

Je nutné však zdůraznit, že výsledky žáků 5. i 9. ročníku silně spojeny s úrovní socioekonomického statusu, což představuje pro školy jasné výzvy, neboť právě školy mohou negativní vliv rodinného zázemí socioekonomicky slabších žáků kompenzovat.

Hodnocená oblast a ročník	Počet účastníků se žáků	Kategorie dosažených výsledků žáků			
		1 – nejvyšší úroveň	2 – vyšší úroveň	3 – minimální úroveň	4 – nedostačující úroveň
Čtenářská gramotnost – 5. ročník	41 070	16 %	29 %	32 %	23 %
Čtenářská gramotnost – 9. ročník	21 821	22 %	33 %	30 %	16 %
Další cizí jazyk (DCJ) – 9. ročník					
(a) anglický jazyk jako DCJ	4 633	8 %	48 %	27 %	17 %
(b) německý jazyk jako DCJ	10 192	15 %	28 %	33 %	24 %
(c) francouzský jazyk jako DCJ	629	15 %	40 %	29 %	17 %
(d) španělský jazyk jako DCJ	993	9 %	39 %	36 %	16 %
Dějepis – 9. ročník	6 566	14 %	28 %	34 %	23 %
Fyzika – 9. ročník	7 076	13 %	33 %	32 %	22 %
Chemie – 9. ročník	7 481	10 %	26 %	35 %	29 %
Přírodopis – 9. ročník	6 945	20 %	26 %	31 %	24 %
Výchova ke zdraví – 9. ročník	6 315	19 %	36 %	32 %	13 %
Zeměpis – 9. ročník	6 295	17 %	33 %	32 %	18 %

Tabulka č. 3, Základní charakteristiky realizovaných šetření výsledků vzdělávání ve školním roce 2022/2023, zdroj ČŠO¹³

Zajímavé je také mezikrajové srovnání,¹⁴ kdy jsou vidět faktory regionálních rozdílů ve výsledcích žáků dle regionů. „Nejvyšší průměrnou úspěšnost žáci škol na území hlavního města Prahy (57 %), následují žáci škol Jihomoravského kraje (52 %), Středočeského kraje (52 %), Kraje Vysočina (51 %) a Zlínského kraje (51 %). Nejnižší průměrné úspěšnosti opětovně dosáhli žáci škol Karlovarského kraje (46 %) a Ústeckého kraje (46 %).“ (str. 24, ČŠI 2022)¹⁵

Další užitečný vhled nabízí pohled na školní neúspěšnost. Ve školním roce 2019/2020 se jednalo o 6 795 žáků opakující ročník, ve školním roce 2020/2021 opakovalo ročník 3205 žáků, ve školním roce 2021/2020 šlo o 8 204, ve školním roce 2022/2023 došlo k snížení na 6 558, ve školním roce 2023/2024 pak dokonce na 5754.¹⁶

13 Tomášek, V., Boudová, S., Klement, L., Basl, J., Zatloukal, T., Pražáková, D., Janoušková, S. (2020). *Mezinárodní šetření TIMSS 2019 – Národní zpráva*. Česká školní inspekce, Praha. Dostupné zde:

https://www.csicr.cz/html/2020/Narodni_zprava_TIMSS_2019/resources/pdfs/TIMSS_2019_Narodni_zprava_.pdf

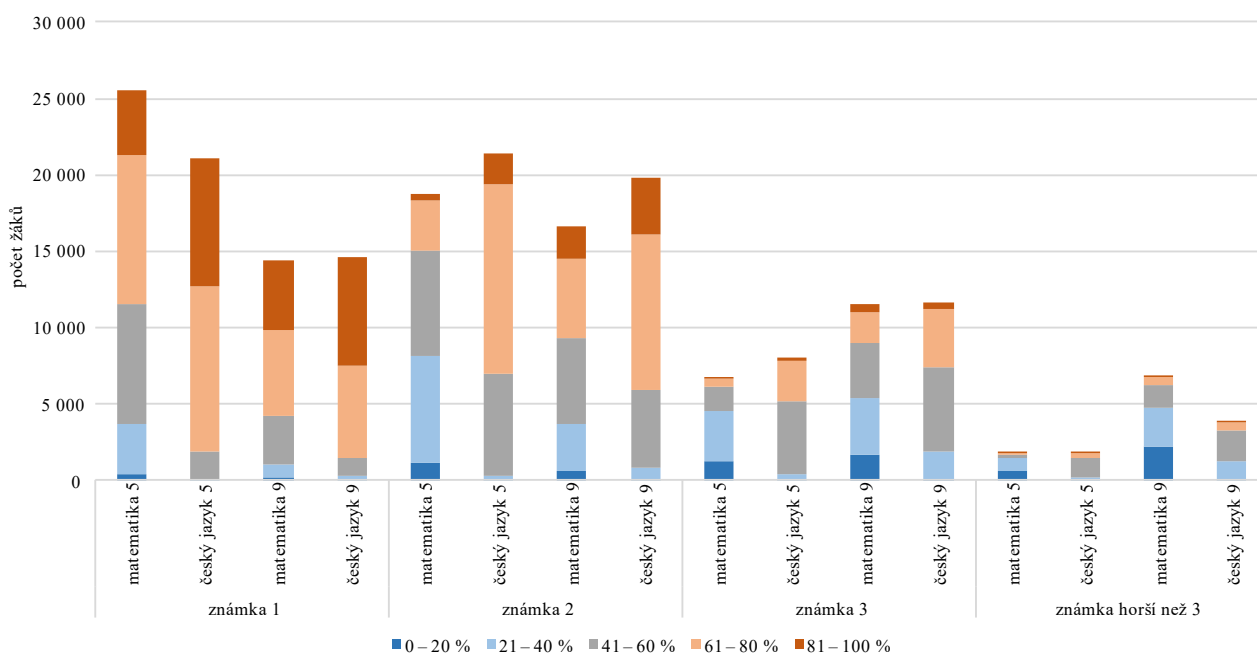
14 Novosák, J., Suchomel, P., Dvořák, J., Zatloukal, T. & Pražáková, D. (2021). *Vyhodnocení výsledků vzdělávání žáků 5. a 9. ročníků základních škol a víceletých gymnázií*. Česká školní inspekce, Praha. Dostupné zde:

https://www.csicr.cz/CSICR/media/Prilohy/2022_p%5C%99%C3%ADlohy/Dokumenty/TZ_Vyhodnoceni-vysledku-vzdelavani-zaku-5-a-9-rocniku-ZS-a-VG.pdf

15 [TZ_Vyhodnoceni-vysledku-vzdelavani-zaku-5-a-9-rocniku-ZS-a-VG.pdf \(csicr.cz\)](https://www.csicr.cz/CSICR/media/Prilohy/2022_p%5C%99%C3%ADlohy/Dokumenty/TZ_Vyhodnoceni-vysledku-vzdelavani-zaku-5-a-9-rocniku-ZS-a-VG.pdf)

16 Statistický informační systém Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. (2024). *Statistická ročenka školství - výkonové ukazatele školního roku 2023/2024*. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Dostupné zde: <https://statis.msmt.cz/ročenka/ročenka.asp>

Z daného vidíme jasný propad v pocovidových letech, který byl ale v pozdějším období vyrovnána v současné době dokonce pozorujeme zlepšení i v dlouhodobém horizontu.

Graf č. 1, Počet žáků 5. a 9. ročníku podle kategorie úspěšnosti v testech českého jazyka a matematiky a podle známky na posledním (pololetním) vysvědčení, zdroj: ČŠI, 2022, str. 26¹⁷

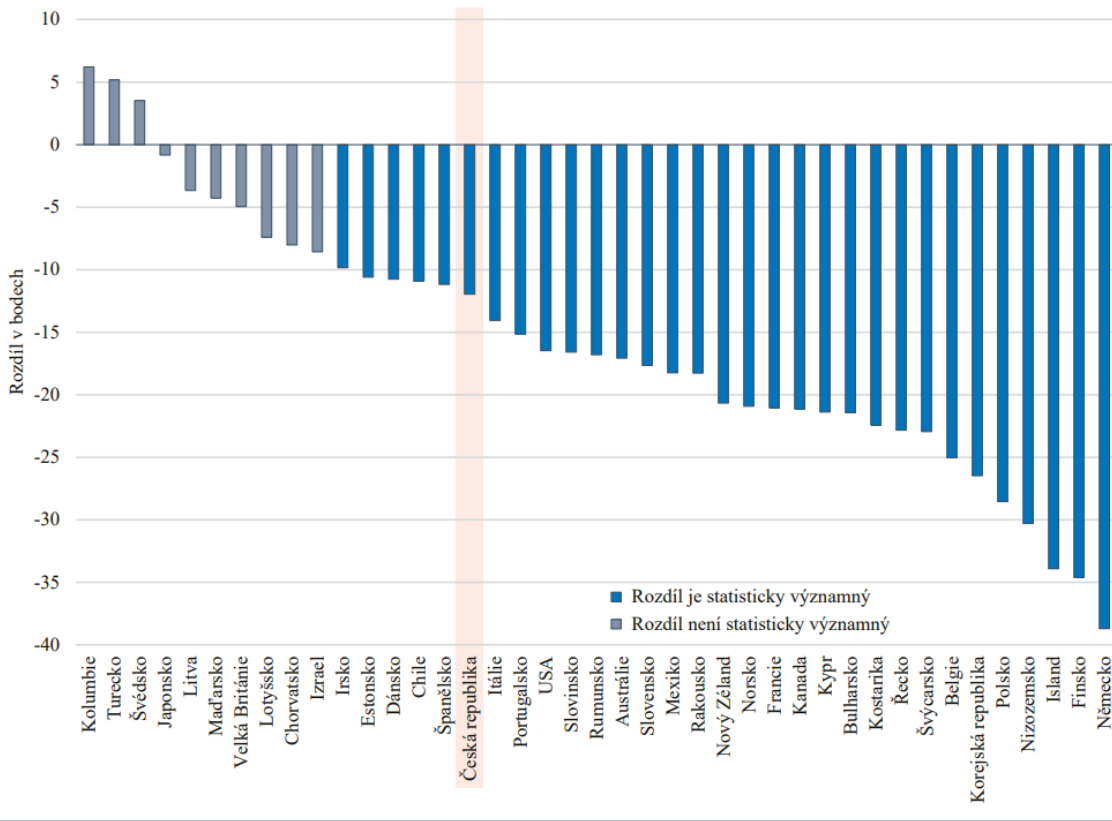
Mezinárodní srovnání

Díky šetření PISA, které se koná periodicky každé tři roky (kvůli pandemii covid-19 pak byla pauza prodloužena na 4 roky) v zemích EU a OECD je možné zasadit vývoj výsledků českých žáků do mezinárodního kontextu.

Matematická gramotnost

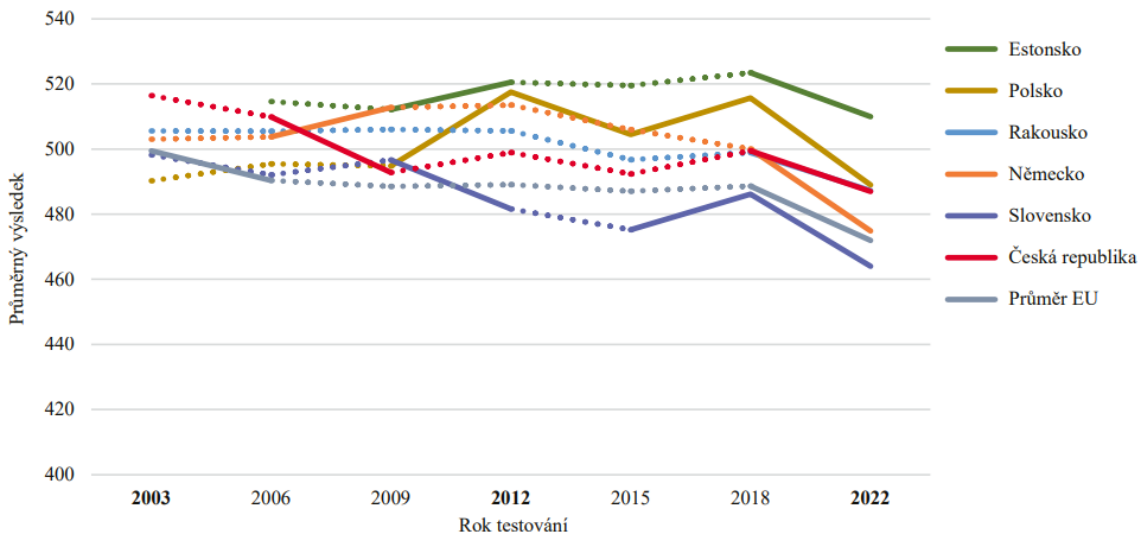
Národní zpráva PISA 2022 vydaná Českou školní inspekcí (2023) ukazuje vývoj matematické gramotnosti v zemích EU a OECD mezi lety 2012 a 2022. Do tohoto srovnání se tedy již pomítala opatření spojená s pandemií covid-19. Ačkoli se ukazuje zhoršení ČR ve výsledcích z matematické gramotnosti, patří ČR mezi země, u kterých byl tento pokles spíše nižší (graf 2). Graf 3 pak ukazuje podrobnější rozklad vývoje výsledků z matematiky pro vybrané země, které jsou kulturně a geograficky blízké ČR. V každé zemi probíhala covidová opatření jinak. ČR spolu se Slovenskem byly zeměmi, ve kterých děti nechodily do školy kvůli uzavření škol nejdéle (kolem 170 dní). **Z grafu jde vidět, že pokles výsledků byl v ČR dlouhodobým trendem, nicméně mezi roky 2015 a 2018 došlo k mírnému zlepšení. Mezi lety 2018 a 2022 zaznamenaly všechny vybrané země pokles ve výsledcích. Avšak v případě ČR šlo o nejmenší propad navzdory dlouho zavřeným školám.** Slovensko naopak zaznamenalo propad strmější. Pokles ČR lze přirovnat k Estonsku, které se dlouhodobě umísťuje na předních příčkách vzdělávacích výsledků. Konkrétně je pak pokles ve výsledcích českých žáků nižší než v Polsku, Německu nebo Slovensku.

¹⁷ Novosák, J., Suchomel, P., Dvořák, J., Zatloukal, T. & Pražáková, D. (2021). *Vyhodnocení výsledků vzdělávání žáků 5. a 9. ročníků základních škol a víceletých gymnázií*. Česká školní inspekce, Praha. Dostupné zde: https://www.csicr.cz/CSICR/media/Prilohy/2022_p%C5%99%C3%ADlohy/Dokumenty/TZ_Vyhodnoceni-vysledku-vzdelavani-zaku-5-a-9-rocniku-ZS-a-VG.pdf

Země jsou řazeny sestupně podle rozdílu ve výsledcích.

Graf č. 2, Změny ve výsledcích v zemích OECD a EU mezi roky 2012 a 2022, zdroj: ČŠI, 2023, str. 20

Estonsko se do šetření PISA zapojilo až v roce 2006.

Přerušovaná spojnice znamená, že rozdíl ve výsledcích v po sobě jdoucích dvou cyklech nebyl statisticky významný, plná čára představuje statisticky významnou změnu.

Graf č. 3, Změny ve výsledcích vybraných evropských zemí mezi roky 2003 a 2022, zdroj: ČŠI, 2023, str. 21

Čtenářská gramotnost

V případě čtenářské gramotnosti nedošlo v ČR téměř k žádnému zhoršení v roce 2022 oproti výsledkům v roce 2018 (ČŠI, 2023). Tabulka č. 4 ukazuje vývoj mezi lety 2000 a 2022 napříč zeměmi OECD a EU, graf č. 4 se pak přímo zaměřuje na rozdíl mezi výsledky v roce 2018 a 2022. ČR se je na tom opět výrazně lépe než její blízcí sousedé (Slovensko, Německo, Polsko). Program Doučování tak byl faktorem, který mohl přispět k udržení výsledků čtenářské gramotnosti v covidovém období a zároveň mohl být faktorem v předejití strmému propadu ve výsledcích z matematiky, jako to lze pozorovat v jiných zemích.

Země	Rok testování								Rozdíl vůči ČR v roce 2022
	2000	2003	2006	2009	2012	2015	2018	2022	
Irsko	527	515	517	496	523	521	518	516	▲
Japonsko	522	498	498	520	538	516	504	516	▲
Korejská republika	525	534	556	539	536	517	514	515	▲
Estonsko	-	-	501	501	516	519	523	511	▲
Kanada	534	528	527	524	523	527	520	507	▲
USA	504	495	-	500	498	497	505	504	▲
Nový Zéland	529	522	521	521	512	509	506	501	▲
Austrálie	528	525	513	515	512	503	503	498	▲
Velká Británie	-	-	495	494	499	498	504	494	○
Finsko	546	543	547	536	524	526	520	490	○
Dánsko	497	492	494	495	496	500	501	489	○
Polsko	479	497	508	500	518	506	512	489	○
Česká republika	492	489	483	478	493	487	490	489	
Švédsko	516	514	507	497	483	500	506	487	○
Švýcarsko	494	499	499	501	509	492	484	483	○
Itálie	487	476	469	486	490	485	476	482	▼
Rakousko	492	491	490	-	490	485	484	480	▼
Německo	484	491	495	497	508	509	498	480	▼
Belgie	507	507	501	506	509	499	493	479	▼
Portugalsko	470	478	472	489	488	498	492	477	▼
Norsko	505	500	484	503	504	513	499	477	▼
Chorvatsko	-	-	477	476	485	487	479	475	▼
Lotyšsko	458	491	479	484	489	488	479	475	▼
Španělsko	493	481	461	481	488	496	-	474	▼
Francie	505	496	488	496	505	499	493	474	▼
Izrael	452	-	439	474	486	479	470	474	▼
Maďarsko	480	482	482	494	488	470	476	473	▼
Litva	-	-	470	468	477	472	476	472	▼
Slovinsko	-	-	494	483	481	505	495	469	▼
Nizozemsko	-	513	507	508	511	503	485	459	▼
Turecko	-	441	447	464	475	428	466	456	▼
Chile	410	-	442	449	441	459	452	448	▼
Slovensko	-	469	466	477	463	453	458	447	▼
Malta	-	-	-	442	-	447	448	445	▼
Řecko	474	472	460	483	477	467	457	438	▼
Island	507	492	484	500	483	482	474	436	▼
Rumunsko	-	-	396	424	438	434	428	428	▼
Mexiko	422	400	410	425	424	423	420	415	▼
Kostarika	-	-	-	443	441	427	426	415	▼
Kolumbie	-	-	385	413	403	425	412	409	▼
Bulharsko	430	-	402	429	436	432	420	404	▼
Kypr	-	-	-	-	449	443	424	381	▼
Průměr OECD	494	494	485	491	493	490	487	476	
Průměr EU	490	493	482	484	491	486	482	469	

Země jsou řazeny sestupně podle průměrného výsledku v roce 2022.

Výsledky v cyklech, kdy byla čtenářská gramotnost hlavní oblastí, jsou uvedeny tučně.

Průměrný výsledek země v roce 2022

 je statisticky významně nad průměrem země OECD

 je statisticky významně lepší než výsledek ČR

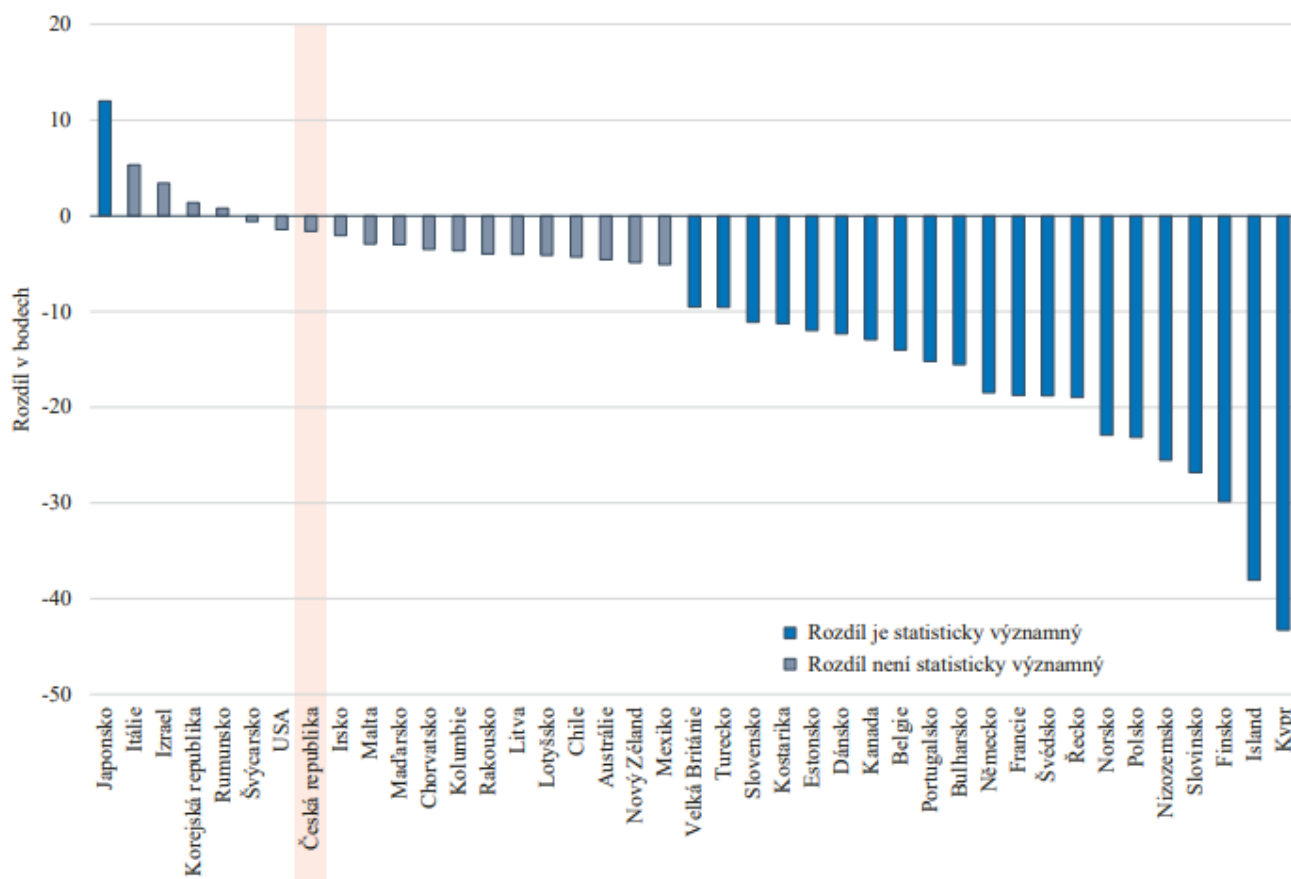
 není statisticky významně odlišný od průměru země OECD

 není statisticky významně rozdílný od výsledku ČR

 je statisticky významně pod průměrem země OECD

 je statisticky významně horší než výsledek ČR

Tabulka č. 4, Průměrné výsledky v čtenářské gramotnosti zemí OECD a EU od roku 2000, zdroj: ČŠI, 2023, str. 36

Země jsou řazeny sestupně podle rozdílu ve výsledcích.

Graf č. 4, Změny ve výsledcích v čtenářské gramotnosti v zemích OECD a EU mezi roky 2018 a 2022, zdroj: ČŠI, 2023, str. 37

Socioekonomický status

Zde si v kontextu nastavení programu Doučování z NPO ukážeme ještě vliv socioekonomického statusu na výsledky vzdělávání ve sledovaných letech 2021-2023. **Vyhodnocení výsledků vzdělávání žáků 5. a 9. ročníků základních škol a víceletých gymnázií**¹⁸ se zaměřovalo i na socioekonomický status (dále „SES“)¹⁹ žáků.²⁰ Zpráva ČŠI ukazuje, že úroveň SES žáků není v dopadu na úspěšnost ve vzdělávání absolutní, a i ve skupině znevýhodněných žáků jsou přítomni žáci dosahující vysoké úspěšnosti v testech. Dané je podmíněno podporou,

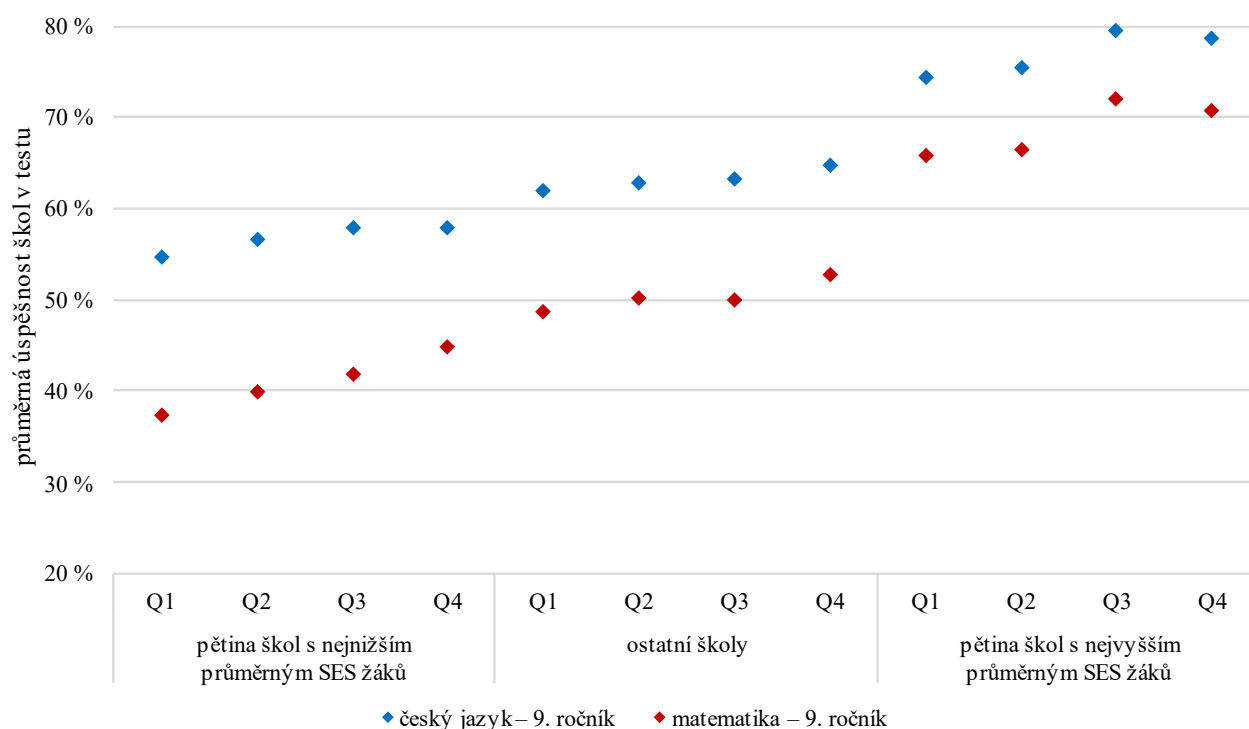
¹⁸ Novosák, J., Suchomel, P., Dvořák, J., Zatloukal, T. & Pražáková, D. (2021). *Vyhodnocení výsledků vzdělávání žáků 5. a 9. ročníků základních škol a víceletých gymnázií*. Česká školní inspekce, Praha. Dostupné zde:

https://www.csicr.cz/CSICR/media/Prilohy/2022_p%C5%99%C3%ADlohy/Dokumenty/TZ_Vyhodnoceni-vysledku-vzdelavani-zaku-5-a-9-rocniku-ZS-a-VG.pdf

¹⁹ Index SES byl v tematických zprávách České školní inspekce poprvé počítán na základě tří skupin dílčích proměnných charakterizujících rodinu/domácnost žáka (vzdělání rodičů, zaměstnání rodičů a rodinný příjem/vlastnictví). Pro konstrukci indexu byly využity pokročilé kvantitativní metody zpracování, a to také za účelem minimalizace ztráty informace spojené s chybějícími odpověďmi žáků. Vyhodnocení podoby vztahů SES k vybraným charakteristikám žáků a škol, jako jsou například pohlaví žáka, status žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), studovaný obor vzdělání žáka či kraj lokalizace školy, potvrzuje dobrou využitelnost vytvořeného indexu SES. Pokročilé kvantitativní metody byly využity také při vyhodnocení dosažených výsledků žáků. Viz *Z_Vyhodnoceni-vysledku-vzdelavani-zaku-5-a-9-rocniku-ZS-a-VG.pdf* (csicr.cz)

²⁰ Mezinárodní šetření ukazují na vysoký význam socioekonomicky podmíněných nerovností ve vzdělávacích výsledcích českých žáků. Úroveň korelace indexu SES žáků a jimi dosažených výsledků v řešených testech odpovídá hodnotě korelací zjištěných v mezinárodním šetření PISA, a opakovaně tak potvrzuje důležitost vztahu mezi SES a výsledky žáků.

kteřou žákům škola či jiný subjekt poskytnou. Rozdíly mezi školami, které vykazují úspěšné žáky s nižším SES, se liší mírou podpory poskytovanou daným žákům.

Graf č. 5. Průměrná úspěšnost škol v testech českého jazyka a matematiky pro žáky 5. ročníku vzhledem k SES škol a indexu kvality rané fáze jejich distančního vzdělávání (Zdroj: ČŠI, 2022, str. 41)²¹

Je však nutné uvést, že dle srovnání hodnot pro školy, jejichž žáci řešili v roce 2017 i 2022 test stejného předmětu a ročníku, ukazuje (s výjimkou testu českého jazyka v 9. ročníku) na vyšší vliv úrovně školy pro vysvětlení rozdílů v dosažených výsledcích žáků v šetření v roce 2022. Nejvíce patrné je v tomto ohledu relativní zhoršení postavení škol charakteristických nejnižším průměrným SES žáků účastnících se testování. Takto se například průměrná úspěšnost pětiny škol s nejnižším SES snížila v testu českého jazyka pro 9. ročník o 2,7 p. b. a v testu matematiky pro 9. ročník o 4,1 p. b., naopak průměrná úspěšnost pětiny škol s nejvyšším SES zůstala v testu českého jazyka beze změny a v testu matematiky se zvýšila o 1,5 p. b. (viz Vyhodnocení výsledků vzdělávání žáků, ČŠI, 2022)²² Zde vidíme určité limity, které se však ukazují v českém školství obecně, které ani prostřednictvím programu Doučování nebyly překonány. **Lze tedy shrnout, že distanční výuka, která se v letech promítala do výsledků žáků, měla silnější vliv u škol s nižším SES, kde se distanční výuka propojila se slabším podpůrným prostředím rodinného a sociálního prostředí žáků.**²³

²¹ Novosák, J., Suchomel, P., Dvořák, J., Zatloukal, T. & Pražáková, D. (2021). *Vyhodnocení výsledků vzdělávání žáků 5. a 9. ročníků základních škol a víceletých gymnázií*. Česká školní inspekce, Praha. Dostupné zde: https://www.csicr.cz/CSICR/media/Prilohy/2022_p%C5%99%C3%ADlohy/Dokumenty/TZ_Vyhodnoceni-vysledku-vzdelavani-zaku-5-a-9-rocniku-ZS-a-VG.pdf

²² Novosák, J., Suchomel, P., Dvořák, J., Zatloukal, T. & Pražáková, D. (2021). *Vyhodnocení výsledků vzdělávání žáků 5. a 9. ročníků základních škol a víceletých gymnázií*. Česká školní inspekce, Praha. Dostupné zde: https://www.csicr.cz/CSICR/media/Prilohy/2022_p%C5%99%C3%ADlohy/Dokumenty/TZ_Vyhodnoceni-vysledku-vzdelavani-zaku-5-a-9-rocniku-ZS-a-VG.pdf

²³ Porovnání výsledků škol, jejichž žáci řešili v roce 2017 i 2022 test stejného předmětu a ročníku, ukazuje vysokou stabilitu postavení škol vzhledem k dosaženému průměrnému výsledku jejich žáků. Přesto však ze škol, které testovaly alespoň 10 žáků 5. ročníku v letech 2017 i 2022, se necelá desetina z nich dokázala posunout z nejhorší čtvrtiny do nejlepší čtvrtiny v českém jazyku i matematice, naopak přibližně 5 % škol se propadlo z nejlepší čtvrtiny do nejhorší čtvrtiny. Viz Z_Vyhodnoceni-vysledku-vzdelavani-zaku-5-a-9-rocniku-ZS-a-VG.pdf (csicr.cz)

Hlavní zjištění a závěry z vyhodnocení programu Doučování Národního plánu obnovy

Doučování se zúčastnilo celkem 92 % škol z celkového počtu 4 951 podpořených škol. Tyto školy vyčerpaly celkem dvě třetiny z přidělené dotace.

Doučování cílilo na poskytnutí pomoci žákům ohrožených školním neúspěchem. Během první etapy, která probíhala v první polovině roku 2022 (leden až srpen), se k doučování přihlásilo celkem 305 859 zápisů na veřejných školách a 6 396 zápisů na soukromých, církevních školách.

Během druhé etapy realizované od září do prosince roku 2022 se jednalo o 257 853 zápisů na veřejných školách a 4 770 žáků na soukromých, církevních školách.

V poslední etapě, v první polovině roku 2023, to bylo 303 744 zápisů na veřejných školách a 7 028 žáků na soukromých, církevních školách nebo konzervatořích. Nestátní a neziskové organizace doučily navíc 3 702 zápisů v roce 2022 a 4 209 zápisů v roce 2023.

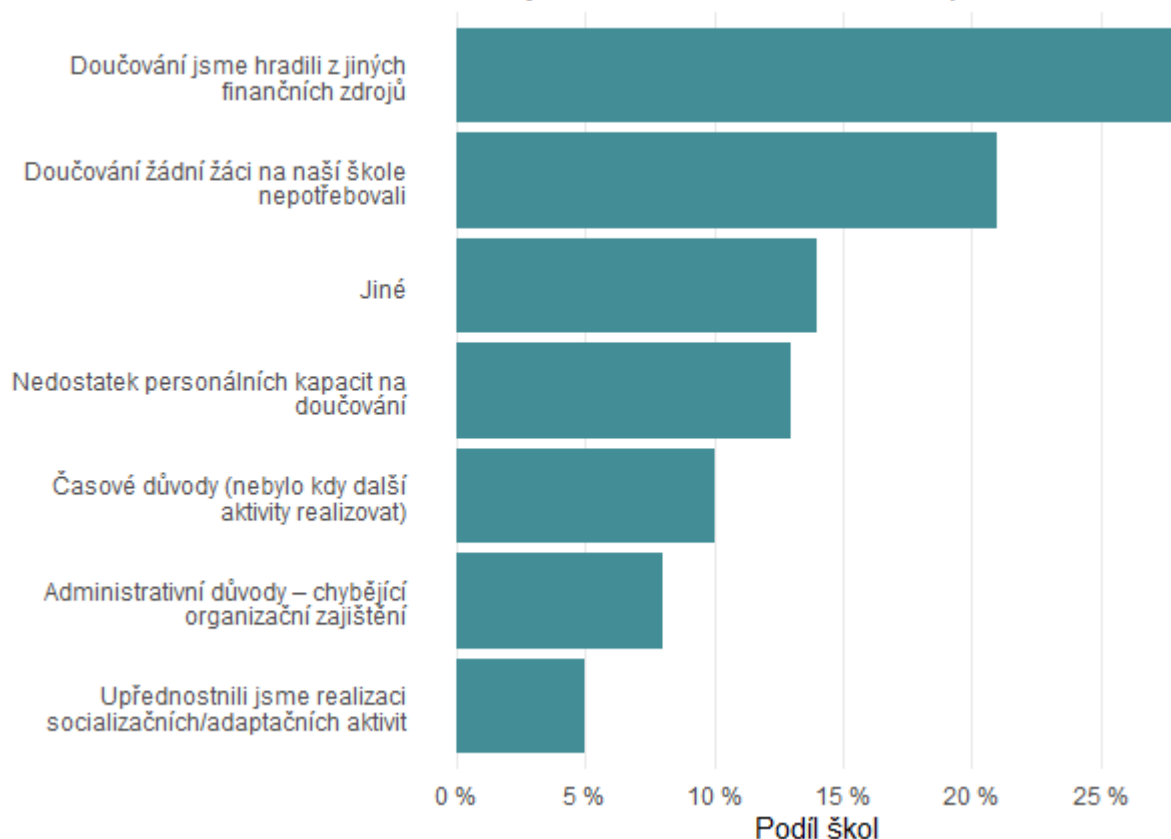
Na základě výše uvedených dat, které potvrzují srovnatelnou úspěšnost žáků v 5. a 9. ročnících, stejně tak dle vývoje opakování ročníků v meziročním srovnání lze usuzovat, že program Doučování dokázal zacílit na potřeby v jednotlivých školách při podpoře znevýhodněných žáků a žáků ohrožených školním neúspěchem a zároveň zabránil výraznějším propadům ve školním úspěchu. Díky danému programu Doučování a z něj podpořeným aktivitám tak nedošlo k odhadovaným negativním dopadům distančního vzdělávání v dlouhodobém horizontu. Je však nutné uvést, že se jedná pouze o data o úspěchu v některých předmětech a obdobně jak konstatuje zpráva ČŠI nelze dopady distančního vzdělávání a covid-19 vztahovat na všechny kompetence a vývoj žáků (měkké dovednosti, komunikace apod.), stejně tak je nutné dané dopady sledovat v dlouhodobějším horizontu ve srovnání i s žáky, kteří distanční výuce nebyli vystaveni.

Graf č. 6, počet podpořených žáků podle období a typu škol (Dané grafy a schémata vychází z průběžných dat sběru, zdroj: MŠMT 2022-2024)

Doučování z prostředků NPO se v první vlně neúčastnilo 291 škol z celkového počtu 4 951. Tyto školy v rámci následného dotazníkového šetření jako nejčastější důvod pro nevyužití dotace uvedly, že **doučování hradily z jiných finančních zdrojů (28 %)**. Druhý nejčastěji uváděný důvod byl, že **žáci doučování nepotřebovali (21 %)**. **Nedostatkem personálních kapacit zdůvodnilo nevyužití dotace 13 % škol**. Poměr odpovědí ani počet škol se v následujících vlnách šetření výrazně neměnil.

Důvody neúčasti na doučování z prostředků NPO

Graf č. 7, Důvody neúčasti na doučování NPO (Dané grafy a schémata vychází z průběžných dat sběru, zdroj: MŠMT 2022-2024)

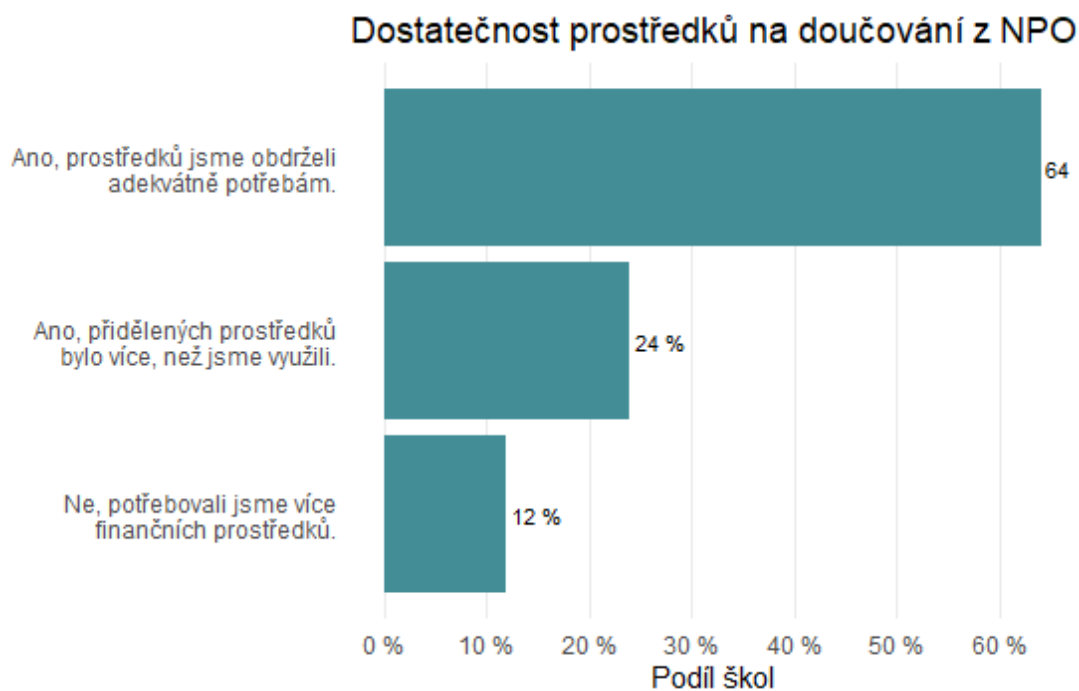
V průměru bylo během doučování evidováno 71 zápisů na školu v první vlně, 60 zápisů na školu ve druhé vlně a 68 zápisů na školu ve třetí vlně doučování.

Na školách bylo doučování využito v průměru pro jednu třetinu žáků. Nicméně hodnoty pro jednotlivé školy se lišily v souvislosti s velikostí škol. Školy, které mají méně než 150 žáků doučovaly v průměru jednu čtvrtinu svých žáků, zatímco školy s více než 150 žáky až dvě pětiny žáků.

Mezi **úskalími spojenými s doučováním**, se kterým se školy potýkaly, patřil **nezájem žáků o doučování a jejich motivace k doučování**. Tuto překážku uvedla cca jedna třetina škol. Přibližně jedna pětina škol se potýkala s tím, že bylo **obtížné přesvědčit (motivovat) rodiny žáků (zákonné zástupce)**. Jedna pětina škol měla rovněž problém se **sháněním interních doučujících k doučování a 10 % se potýkalo s nedostatečnými prostory** pro zajištění doučování.

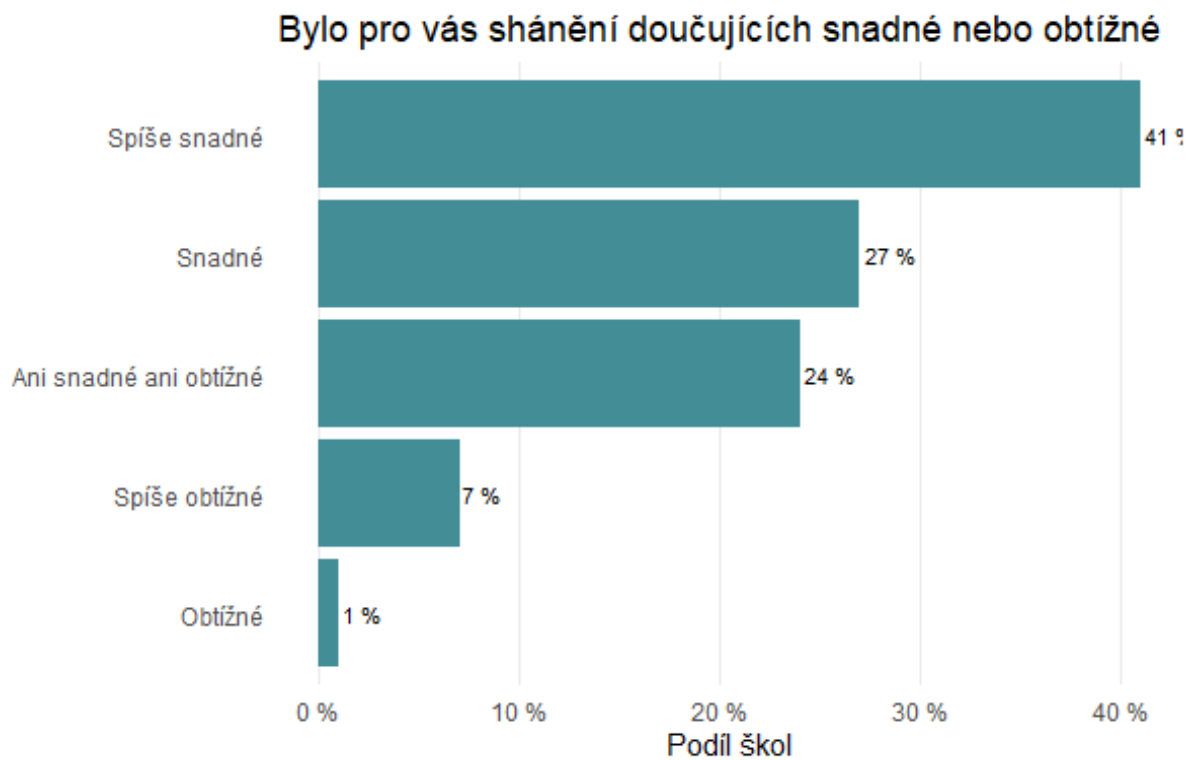
Hrubý odhad ředitelů a ředitelky z první vlny sběru dat byl takový, že bude podpořeno cca 251 000 zápisů a že finanční prostředky postačí na doučování celkem pro 75 % zápisů. Ze třetího, závěrečného sběru dat však podle vyjádření ředitelky a ředitelů vyplynulo, že finanční prostředky stačily k doučení cca dvou třetin zápisů, avšak podpořených žáků bylo celkem více než bylo původně odhadováno.

V rámci třetího sběru dat se 64 % ředitelů škol, které se účastnily alespoň jedné vlny doučování vyjádřilo, že **objem prostředků poskytnutých v rámci programu byl adekvátní potřebám**. Podle dalších 24 % ředitelů bylo prostředků více, než jich využili. 12 % škol shledalo objem prostředků jako nedostačující jejich potřebám.

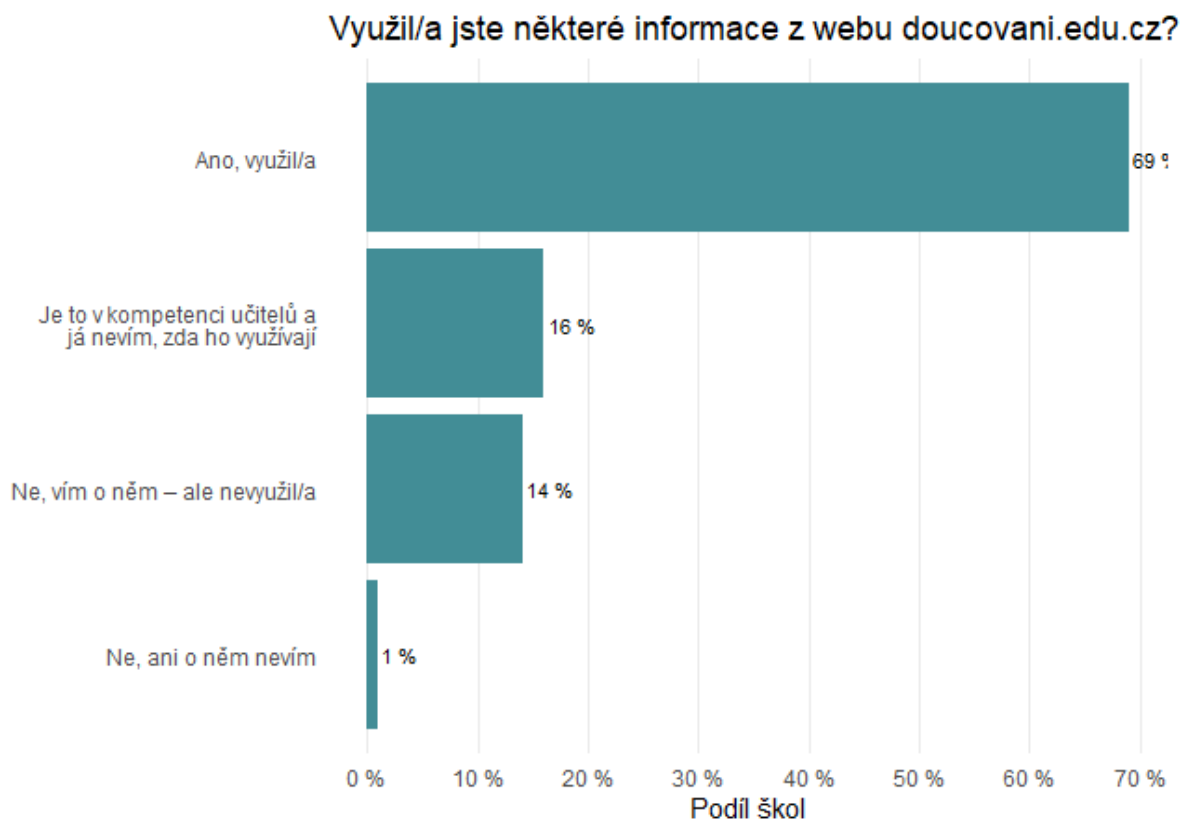
Graf č. 8, Dostatečnost prostředků (Dané grafy a schémata vychází z průběžných dat sběru, zdroj: MŠMT 2022-2024)

Pro většinu (68 %) škol bylo shánění doučujících snadné nebo spíše snadné. Pouze 8 % škol, které se zapojily do doučování mělo obtíže při shánění doučujících.

Graf č. 9, Personální zajištění. (Dané grafy a schémata vychází z průběžných dat sběru, zdroj: MŠMT 2022-2024)

Pro informace, potřebné k doučování, ředitelky a ředitelé využívali v téměř dvou třetinách (69 %) případů stránky MŠMT <https://doucovani.edu.cz/>, kde po celou dobu realizace doučování mohli nacházet podporu, návody a aktuality vztahující se k doučování. Pouze 15 % ředitelů tuto metodickou podporu MŠMT nevyužilo.

Graf č. 10, Využití informací webu Edu.cz (Dané grafy a schémata vychází z průběžných dat sběru, zdroj: MŠMT 2022-2024)

ZDROJE:

- Bicanová, J., Prokop, D., & Gargulák, K. (2021). *Zkušenosti českých učitelů s distanční výukou*. PAQ Research. Dostupné zde: <https://www.pagresearch.cz/post/ucitele-zkusenosti-pandemie/>
- Boudová, S., Tomášek, V. & Halbová, B. (2022). *Národní zpráva PISA 2022: Matematická, čtenářská a přírodovědná gramotnost*. Česká školní inspekce, Praha. Dostupné zde: https://www.csicr.cz/CSICR/media/Prilohy/2023_p%C5%99%C3%ADlohy/Mezin%C3%A1rodn%C3%AD%20%C5%A1et%C5%99en%C3%AD/PISA_2022_e-verze-9.pdf
- Česká školní inspekce. (2021). *Kvalita a efektivita vzdělávání a vzdělávací soustavy ve školním roce 2019/2020 – Výroční zpráva České školní inspekce 2019/2020*. Dostupné zde: https://www.csicr.cz/CSICR/media/Prilohy/2021_p%C5%99%C3%ADlohy/Dokumenty/VZ_CSI_2021_e-verze_22_11.pdf
- Česká školní inspekce. (2023). *Kvalita a efektivita vzdělávání a vzdělávací soustavy ve školním roce 2022/2023 – Výroční zpráva České školní inspekce 2022/2023*. Dostupné zde: https://www.csicr.cz/CSICR/media/Prilohy/2023_p%C5%99%C3%ADlohy/Dokumenty/VZ_2023_e-verze_final.pdf
- Gambi, L. & De Witte, K. (2021). *The resiliency of school outcomes after the COVID-19 pandemic. Standardised test scores and inequality one year after long term school closures*. LEER - Leuven Economics of Education Research. Dostupné zde: <https://ideas.repec.org/p/ete/leerwp/682557.html>
- Hamberger, T. (2021). *Vliv pandemie covid-19 na vzdělávací výsledky žáků*. Institut pro politiku a společnost. Dostupné zde: <https://www.politikaspolecnost.cz/wp-content/uploads/2021/08/Vliv-pandemie-covid-19-na-vzd%C4%9BI%C3%A1vac%C3%AD-v%C3%BDsledky-%C5%BE%C3%A1k%C5%AF-IPPS.pdf>
- Höhne, S., Palonciová, J., & Svobodová, K. (2022). *Dopady pandemie covidu-19 na solo rodiče*. RILSA, Praha. Dostupné zde: https://katalog.vupsv.cz/fulltext/vz_510.pdf
- Jann, O., Münich, D. & Zapletalová, L. (2021). *Vyluka prezenční výuky během pandemie covid-19: odhad neviditelných ekonomických ztrát*. IDEA CERGE-EI, Praha. Dostupné zde: https://idea.cerge-ei.cz/files/IDEA_Studie_2_2021_Vyluka_prezencni_vyuky.pdf
- Korbel, V. (2023). *Pandemie a očekávání rodičů ohledně návratnosti investic do vzdělávání dětí*. IDEA CERGE-EI, Praha. Dostupné zde: <https://idea.cerge-ei.cz/studies/pandemie-a-navratnost-investic-do-vzdelavani-deti>
- Korbel, V., Prokop, D. & Münich, J. (2021). *Dopady pandemie covid-19 na žáky*. PAQ Research, Praha. Dostupné zde: <https://www.pagresearch.cz/post/pandemie-dopad-zaci/>
- Moscoviz, L. & Evans, D. K. (2022). *Learning Loss and Student Dropouts during the COVID-19 Pandemic: A Review of the Evidence after Schools Shut Down*. *Center for Global Development*, Washington. Dostupné zde: <https://www.cgdev.org/sites/default/files/learning-loss-and-student-dropouts-during-covid-19-pandemic-review-evidence-two-years.pdf>
- Münich, D. & Protivínský, T. (2018). *Co skrývají známky na vysvědčení?* IDEA CERGE-EI, Praha. Dostupné zde: https://idea.cerge-ei.cz/files/IDEA_Studie_1_2018_Co_skrývaji_znamky/files/downloads/IDEA_Studie_1_2018_Co_skrývaji_znamky.pdf
- Novosák, J., Suchomel, P., Dvořák, J., Zatloukal, T. & Pražáková, D. (2021). *Vyhodnocení výsledků vzdělávání žáků 5. a 9. ročníků základních škol a víceletých gymnázií*. Česká školní inspekce, Praha. Dostupné zde: https://www.csicr.cz/CSICR/media/Prilohy/2022_p%C5%99%C3%ADlohy/Dokumenty/TZ_Vyhodnoceni-vysledku-vzdelavani-zaku-5-a-9-rocniku-ZS-a-VG.pdf

OECD. (2021). *The State of Global Education: 18 Months into the Pandemic*. Dostupné zde: https://www.oecd-ilibrary.org/education/the-state-of-global-education_1a23bb23-en

Pavešić, B. J. & Cankar, G. (2019). Linking Mathematics TIMSS Achievement to National Examination Scores and School Marks: Unexpected Gender Differences in Slovenia. *Orbis scholae* 12(2), 77–100. Dostupné zde: https://karolinum.cz/data/clanek/6485/OS_12_2_0077.pdf

Pavlas, T., Zatloukal, T. & Andrys, O. (2021). *Návrat žáků k prezenčnímu vzdělávání na základních a středních školách*. Česká školní inspekce, Praha. Dostupné zde: https://www.csicr.cz/CSICR/media/Prilohy/2021_p%C5%99%C3%ADlohy/Dokumenty/TZ-Navrat-zaku-k-prezencnimu-vzdelavani-v-ZS-a-SS-24-8-FINAL.pdf

Pavlas, T., Zatloukal, T., Andrys, O. & Neumajer, O. (2021). *Distanční vzdělávání v základních a středních školách – Přístupy, posuny a zkušenosti škol rok od nástupu pandemie nemoci covid-19*. Česká školní inspekce, Praha. Dostupné zde: https://csicr.cz/Csicr/media/Prilohy/2021_p%C5%99%C3%ADlohy/Dokumenty/TZ_Distancni-vzdelavani-v-ZS-a-SS_brezen-2021.pdf

Prokop, D., & Marková, L. (2021). *Distanční vzdělávání očima rodičů: Vývoj, bariéry, motivace a wellbeing dětí*. PAQ Research. Dostupné zde: <https://www.paqresearch.cz/post/distancni-vzdelavani-v-roce-2020-pohledem-rodicu/>

Prokop, D., Hrubá, L. & Kunc, M. (2020). *Život během pandemie – ekonomické dopady a distanční vzdělávání*. PAQ Research. Dostupné zde: <https://www.paqresearch.cz/post/zivot-behem-pandemie-ekonomicke-dopady-a-distancni-vzdelavani/>

Řízení školy. (2021). *Negativní dopady pandemie na studijní výsledky žáků a jak je napravit*. Dostupné zde: <https://www.rizeniskoly.cz/aktuality/negativni-dopady-pandemie-na-studijni-vysledky-zaku-a-jak-je-napravit.a-8095.html>

Schult, J., Mahler, N., Fauth, B. & Lindner, M. A. (2022a). Did Students Learn Less During the COVID-19 Pandemic? Reading and Mathematics Competencies Before and After the First Pandemic Wave. *School Effectiveness and School Improvement*.

Schult, J., Mahler, N., Fauth, B. & Lindner, M. A. (2022b). Long-Term Consequences of Repeated School Closures During the COVID-19 Pandemic for Reading and Mathematics Competencies. *Frontiers in Education*. Dostupné zde: <https://www.frontiersin.org/journals/education/articles/10.3389/educ.2022.867316/full>

Statistický informační systém Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. (2024). *Statistická ročenka školství - výkonové ukazatele školního roku 2023/2024*. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Dostupné zde: <https://statis.msmt.cz/rocenka/rocenka.asp>

Švaříček, R., Straková, J., Brom, C., Greger, D., Hannemann, T. & Lukavský, J. (2020). *Spolupráce rodiny a školy v době uzavřených základních škol*. *Studia paedagogica*. Roč.25, č.3. Dostupné zde: <https://journals.phil.muni.cz/studia-paedagogica/article/view/19182>

Tomášek, V., Boudová, S., Klement, L., Basl, J., Zatloukal, T., Pražáková, D., Janoušková, S. (2020). *Mezinárodní šetření TIMSS 2019 – Národní zpráva*. Česká školní inspekce, Praha. Dostupné zde: https://www.csicr.cz/html/2020/Narodni_zprava_TIMSS_2019/resources/_pdfs_/TIMSS_2019_Narodni_zprava_.pdf

Výkonová data regionálního školství sebraná v roce 2021. (2021). Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Dostupné zde: https://dsia.msmt.cz/vystupy/region/vu_region2021.html